

[2013] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 688

ਚਰਣਜੀਤ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2007 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 232)

4 ਜੁਲਾਈ, 2013

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸੁਧਾ ਮਿਸਰਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860- ਧਾਰਾਵਾਂ 323/34,504/34,376 (2) (a) ਅਤੇ 376 (2) (g)-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ PW3 ਨੂੰ ਪੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਚੱਕਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ-ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ-ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ-ਜਾਇਜ਼-ਆਯੋਜਿਤ:ਜਾਇਜ਼-ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ-ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ-ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇਵਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ

136 ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ-ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਆਰਟੀਕਲ 136-ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੱਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ., ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 3 ਦੇ ਘਰ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ 'ਕੇ' ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 09.02.1989 ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, 'ਕੇ' ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਈਡੀ 1 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਟੇ ਨਾਲ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਸਲੀਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਿਤੀ 10.02.1989 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। 13.02.1989 ਉੱਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 25.07.1989 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਸ.

ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮਿਕੀ 09.02.1989 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 10.02.89 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਸੱਦਦ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ 'ਕੇ' ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 9.2.89 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨਾਲ ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਸਨ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323/34,504/34,376 (2) (ਏ) ਅਤੇ 376 (2) (ਜੀ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰ' ਤਹਿਤ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ।ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਖਿਆ:1 ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਫਸਾਇਆ ਹੈ।ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ Ext.DW-1/B ਮਿਤੀ 09.02.1989 ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 32 ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।,ਜੋ ਕਿ.ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਪਰ Ext.DW-1/B ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਸਨ।[ਪੈਰਾ 11) [699-ਜੀ-ਐਚ; 700-ਏ]

2. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ.-3 ਨੇ ਖੁਦ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ' ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ

ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਸ. ਪੀ. ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਐਸ. ਪੀ. ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 11] [700-ਏ-ਐੱਫ]

3. ਮਿਤੀ 13.02.1989 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਬਿਆਨ (Ex.PW-3/A), ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਠੇਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਠੇਸ ਸਬੂਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 13.2.89 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ (Ex.PW-3/A) ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਦਖਲ 'ਤੇ 10.02.1989 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, Ex.PW-3/A ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਜੀ ਸਬੂਤ ਕਿ 10.02.1982, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। [ਪੈਰਾ 12] [700-H; 701-A-D]

4.1 ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ 09.02.1989 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 10.02.1989 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ Ext.DW1/A ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। [ਪਾਰਸ 13,14] [701-ਈ; 702-ਐਚ; 703-ਡੀ]

4.2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਤਾਬ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਨਗੀ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਵਾਨਗੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ Ex.DW1/A ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ Ex.DW1/A ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 09.02.1989 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਸਿਰਫ 10.02.1989 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 14][703-ਡੀ;704-ਬੀ-ਈ]

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 13.02.1989 (Ext.P3/A) ਵਿੱਚ 09.02.1989 ਉੱਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 25.07.1989 ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ

10.02.1989, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15] [704-E-F; 705-B-D]

6. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵੇਲੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 136 ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ [ਪੈਰਾ 16] [705-ਡੀ-ਜੀ]

ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਭੂ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 374:2010 (11) ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 493-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ:

2010 (11) ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 493

ਪੈਰਾ 16

ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 2007 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 232.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 16.11.05 ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1997 ਦਾ 768 ਐੱਸ. ਬੀ. ਅਤੇ 769।ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੀ. ਐਚ. ਪਾਰੇਖ, ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਸੁਧਾਕਰ ਕੁਲਵੰਤ, ਅਫਸ਼ਾਨ।ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਿਤ ਮੁਦਗਿੱਲ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੱਜ 1. ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 1997 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 768-ਐੱਸ. ਬੀ. ਅਤੇ 1997 ਦੀ 769-ਐੱਸ. ਬੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ:

2. ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 09.02.1989 ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 5 ਵਜੇ। ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼ੰਕਰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ 09.02.1989 ਉੱਤੇ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 13 ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਪਿੰਡ ਪਾਈਲੀ ਦੇ ਬੱਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ., ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪਿੰਡ ਪਾਈਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'ਦਾਈ' ਅਤੇ ਨਰਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਥਾਣੇ ਲੈ ਆਇਆ। 13.02.1989 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭੇਜੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 9.2.89 ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਕਸਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮਹਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦਖਲ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੇ.]

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 09.02.89 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਟੇ ਨਾਲ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 10.02.89 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਪਾਈਲੀ, ਓਟਲ ਮਾਜਡ ਅਤੇ ਉਨਾਰਾਮੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਦਖਲ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। |ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 09.02.1989 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 504 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "Cr.P.C") ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 366/342/376 506 ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਥਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 'Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 29.07.1991 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 342/366/506 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੁਸਨ ਲਾਲ ਨੂੰ

ਤਲਬ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਇਹ ਕੇਸ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 366/504/342 ਅਤੇ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 376 (2) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

4. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਗੁਰਮੈਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗੁਰਮੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) 09.02.1989 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 10.02.1989 ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 10.02.1989 ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਸੱਦਦ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 09.02.1989 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 313 Cr.P.C ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਅਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 9.2.89 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਂ 09.02.1989 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ DW-1A ਅਤੇ Ex. ਡੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਬੀ. ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ 10.02.1989' ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ। ਜੇ.]

ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇ ਕੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਏ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323/34,504/34,376 (2) (ਏ) ਅਤੇ 376 (2) (9) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 376 (2) (ਏ) ਅਤੇ 376 (2) (ਜੀ) ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਚਰਣਜੀਤ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲਾਲ ਨੇ 1997 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 768-ਐੱਸ. ਬੀ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ 1997 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 769-ਐੱਸ. ਬੀ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ:।

6. ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਐਚ. ਪਾਰੇਖ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ.-3 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ 09.02.1989 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

09.02.1989 ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਪਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਈ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਐੱਫ' ਮਿਤੀ 'ਆਈ. ਡੀ. 1' ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ. ਡਬਲਿਊ.-3 ਨੇ ਖੁਦ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

7. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ

ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਚ 698 ਸੁਪਰ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2013] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਏ. ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5:30 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਪਾਲ (Ex.PW-3/A) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪਾਈਲੀ, ਓਟਲ ਮਾਜਡ ਅਤੇ ਬੀ ਉਨਾਰਮੋਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ। 8. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ DW-2 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ Ex.DW1/A ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ PW-3 ਨੂੰ 09.02.1989 'ਤੇ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-10 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਲਗਭਗ 0 ਤੋਂ 9 ਵਜੇ ਆਈ. ਡੀ. 1 'ਤੇ ਘਰ ਪਰਤਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਉਸ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੋਆ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਡੀਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-12 ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-12 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐੱਫ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

9. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਨ। ਜੀ. ਪੀ. ਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਥਾਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਐਚ.

ਚਾਰ ਐੱਨ. ਜੇ. ਆਈ. ਟੀ. ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. 699

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੇ.]

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

10. ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ ਦੇ ਪਤੀ -

3 10.02.1989 ਉੱਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ 8 ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ DW-1/A ਮਿਤੀ 09.02.1989 ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ PW-3 ਨੂੰ 09.02.1989 ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਤੇ PW-3 ਦੇ ਪਤੀ PW-1 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ

ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਪਤੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨਾਲ ਆਈਡੀ 1 'ਤੇ ਥਾਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ 0 ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323/34, 504/34 ਅਤੇ 376 2 (ਏ) ਅਤੇ 2 (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

ਐੱਫ

11. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਹਿਤ ਫਸਾਇਆ ਹੈ

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ Ext.DW-1/B ਮਿਤੀ 09.02.1989 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 32 ਪਿੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ!

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਘਰ ਅਕਸਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਐਚ 700 ਸੁਪਰ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2013] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਏ. ਆਪਣਾ ਭੋਜਨ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਈ. ਡੀ ਡਬਲਯੂ-1/ਬੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਖੁਦ ਸੀ।

ਬੀ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਠੇਸ ਸਬੂਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ

ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵੱਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ

ਐੱਸ. ਪੀ. ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਈ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ

ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਸ. ਪੀ. ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।¹². ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਪਾਰੇਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ

ਐੱਚ. ਚਰਣਜੀਤ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ.

701 [ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੇ.]

13.02.1989 ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਠੇਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 'ਏ' ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਠੇਸ ਸਬੂਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ (ਆਈਡੀ1) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵਿੱਚ

ਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਰਾਜਪਾਲ (Ex.PW-3/A) ਨੂੰ ਮਿਤੀ 13.02.1989 ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-ਡੀ 2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਕਿ 10.02.1982, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

13. ਅਸੀਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10.02.1989 ਉੱਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-1, ਹੈਂਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਐੱਫ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ.

<ਆਈ. ਡੀ. 2 ਮਿਤੀ 09.02.1989 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ 3 ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ.-3 ਨੂੰ ਜੀ. ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਾ ਸਿੰਘ, ਧਨਪਤ, ਪਿੰਡ ਪਿੱਲਈ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

09.02.1989, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਐਚ. 702 ਸੁਪਰ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2013] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗਏ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋ ਔਰਤਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਅਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤ (Ext.DW1/A) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ <ID1 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ.-2 ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸੀ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ Ext.DW1/A ਵਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ,

ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਥਾਣਾ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਐੱਮ. ਐੱਚ. ਸੀ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡੀ. ਡਬਲਯੂ.-4 ਵਜੋਂ ਡੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ <ਆਈ. ਡੀ. 6 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਲਾਚੌਰ ਦੀ ਮਿਤੀ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੀ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. <ਆਈ. ਡੀ. 4 ਸਮੇਤ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜਿੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ <ਆਈ. ਡੀ. 2 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਈ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਸ ਤੋਂ ਡੀ. ਡਬਲਯੂ.-9 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ <ਆਈ. ਡੀ. 3 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਤੱਕ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਅਤੇ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਅਤੇ <ਆਈ. ਡੀ. 5' ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ.-3 ਨਾਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਲਾਕਅੱਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐੱਫ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਲਾਚੌਰ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਹੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ।

ਜੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ Ext.DW1/A ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੇਲੀ ਡਾਇਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਚ 09.02.1989 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ CHARANJIT & ORS. v. ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. 703

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੇ.]

ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਆਈਡੀ 1 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਆਈਡੀ 1 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਆਈਡੀ 2' ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੀ.

14. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਰਾਹੀਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

09.02.1989 ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 10.02.1989 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ 0 ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਤਾਬ, ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੈ। ਈ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਨੰ. II ਹੇਵੇਗਾ

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ 22 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 22.49 ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। II. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 22.49 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (c) ਅਤੇ (h) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਐੱਫ

"(ਇ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉੱਥੋਂ ਡਿਊਟੀ ਉੱਤੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਐਂਟਰੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਗਮਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਮੋਹਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨੋਟ ਕਰੋ।- ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੈਕੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੰ. II ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "।

ਐੱਚ 704 ਸੁਪਰ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2013] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. ਏ. "(ਐੱਚ.) ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਲਾਕ-ਅਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਸਥਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

8 ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਡੀ ਡਬਲਯੂ-9 ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਨਗੀ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ Ex.DW1 A ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ Ex.DW1 A ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 09.02.1989' ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਸਿਰਫ 10.02.1989 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਈ.

15. ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 13.02.1989 (Ext.P3/A) ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

09.02.1989 ਉੱਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 25.07.1989 ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਬਾਲਾਚੌਰ ਅਤੇ ਸਰੋਆ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਜੀ ਜਾਂਚ, ਪਰ ਡੀਡਬਲਯੂ-11 ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ-12, ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਐਚ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚਰਨਜੀਤ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਬਨਾਮ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. 705

[ਏ. ਕੇ. ਪਟਨਾਇਕ, ਜੇ.]

ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 13.02.1989 ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇਵਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਤਹਿਤ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਡੀ.

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323/34,504/34,376 (2) (ਏ) ਅਤੇ 376 (2) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 323/34,504/34,376 (2) (ਏ) ਅਤੇ 376 (2) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ। ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਐੱਫ. ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ (ਸ੍ਰੀ ਸੰਭੂ ਦਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ।

ਅਸਾਮ ਦਾ [(2010) 10 ਸੈਕੰਡ 374]। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੀ ਵਿਵਾਦਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਬੀ. ਬੀ.

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।